

Många unga drabbade

En kartläggning av "[hedersrelaterat förtryck och våld](#)" i Stockholm visar att var tionde 15-årig flicka och fyra procent av pojkarna lever med hedersrelaterade problem som hårt begränsar deras liv. "Hedersproblem" var den grundläggande orsaken för mer än hälften av alla flickor i Stockholm som under 2006 omhändertogs enligt Lagen om vård av unga (LVU §2).

– Var tionde 15-årig flicka i Stockholm får inte ha pojkvän och får inte umgås med jämnåriga pojkar. De får inte delta i alla skolämnen eller i normala fritidsaktiviteter och förväntas lyda andra om vem hon senare ska gifta sig med. En stor andel av dem är dessutom utsatta för psykisk och fysisk misshandel. Detta är allvarligt och värre än jag väntat mig. Men dessa problem varken börjar eller slutar vid just 15 år. Omräknat till hela tonårsgruppen 13-19, betyder det att över 3 000 tonårsflickor i Stockholm får en mycket sämre chans i livet än sina jämnåriga, säger socialborgarrådet Ulf Kristersson (M).

Kartläggningen, är gjord av Stockholms universitet på uppdrag av Stockholms stad och omfattar en enkätundersökning och en aktstudie. Båda är gjorda av *Astrid Schlytter* på Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet.

Enkätundersökningen är utförd med enkäter bland elever i årskurs 9 i såväl kommunala skolor som friskolor. Drygt 2 300 elever på 36 skolor har besvarat enkäten. Det motsvarar en tredjedel av samtliga niondeklassare i Stockholm. Enkäten visar inte några skillnader mellan kommunala skolor och friskolor, men problemet är mer utbrett i kommunala skolor i de socioekonomiskt segregerade förortsområdena.

Många elever har också restriktioner inom skolan. Cirka 10 procent av eleverna får inte delta i all undervisning. Vanligast bland eleverna är att de inte får delta i undervisning om sex och samlevnad, simundervisning och idrott.

– Alla barn har rätt till undervisning, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet. Skolan har ett ansvar att se till att barnen får en kvalitativ utbildning och vi kommer inom kort att tillsätta en arbetsgrupp i utbildningsförvaltningen bestående av rektorer som ska utarbeta riktlinjer för frånvarohanteringen, säger skolborgarrådet Lotta Edholm (FP).

Aktstudien som har gjorts omfattar samtliga 28 tvångsomhändertagna ungdomar enligt § 2 LVU i åldrarna 13-18 år under 2006. Nio av de totalt 17 omhändertagna flickorna hade utsatts för starka hedersrelaterade begränsningar och/eller hedersrelaterat våld. Två av elva pojkar hade utsatts för motsvarande allvarliga hedersrelaterade livsbegränsningar.

Studien pekar också på brister inom skolan och socialtjänsten när det gäller att upptäcka och hantera elever som lever med allvarliga hedersproblem.

– Resultatet visar tydligt att alla aktörer som möter hedersutsatta ungdomar nu måste gå samman med en gemensam strategi. Socialtjänsten, skolan, polisen, sjukvården och rättsväsende måste gemensamt förebygga, upptäcka, utreda, skydda och ställa till svars. Ingen klarar ensam av alla dessa uppgifter. Men det brådskar och samhället har alltför länge gjort alltför lite. Det handlar om ungdomar som idag får sina liv så till den grad kringskurna att det bryter mot svensk lag, säger Ulf Kristersson (M).

– Vi inom socialtjänsten i Stockholm måste internationalisera vår kunskap. Socialtjänsten är sedan länge väl rustad att gripa in i mot traditionella problem, där det finns missbruksproblem, passivt föräldraskap och ungdomar som släpps vind för våg. Inget av detta stämmer in på hedersproblematiken, där föräldrarna snarare är kontrollerande, invaderande och integritetskränkande, säger Ulf Kristersson (M).

Kartläggningen är beställd av Socialtjänsten i Stockholm efter ett beslut i kommunfullmäktige 2007. Kickis Åhré Älgamo har varit projektledare för kartläggningen.

Astrid Schlytters studie går att hämta som pdf via:<http://www.insyn.stockholm.se/soc/insyn.aspx?page=agenda&nodeid=322367> (under ärende 13)